

EWC III

පුර්ව අනතුරු ඇඟවීම පිළිබඳ
තුන්වන ජාත්‍යන්තර සමුළුව

සංකල්පයේ සිට ක්‍රියාත්මක වීම දක්වා

2006 මාර්තු 27 - 29
ජර්මනියේ බොන් නගරය

පුර්ව අනතුරු ඇඟවීමේ
පද්ධති සංවර්ධනය කිරීම:
පිරික්සුම් ලැයිස්තුව

Federal Foreign Office

පෙරවදන

පූර්ව අනතුරු ඇඟවීම වනාහි විපත් අවදානම අවම කිරීමේ එක් ප්‍රධාන අංගයකි. එමඟින් පිවිත නාති වළක්වන අතර විපතින් සිදුවන ආර්ථික හා ද්‍රව්‍යමය හානියද අවම කෙරේ. වඩාත් ඵලදායී වීම සඳහා පූර්ව අනතුරු ඇඟවීමේ පද්ධති අනතුරට භාජනය විය හැකි ජනතාව සමඟ සක්‍රීයව සම්බන්ධ විය යුතු අතර එමඟින් විපත් පිළිබඳව ජනතා අවබෝධය හා දැනුවත්භාවය වැඩි කළ යුතුය. එසේම එමඟින් පනිවුඩ හා අනතුරු ඇඟවීම් කාර්යක්ෂම ලෙස ප්‍රචාරය කළ යුතු අතර නිරතුරුව ජනතාව සූදානම් කිරීමට වග බලා ගත යුතුය.

විපත් කෙරෙහි ජාතින් හා ජනතාව සාර්ථකව මුහුණදීමේ ඇති හැකියාව ගොඩනැගීම සඳහා 2005-2015 තුළ ක්‍රියා කිරීම පිණිස වන නියුගෝ රාමුවක්, 2005 ජනවාරි මාසයේදී විපත් අවම කිරීමේ ලෝක සමුළුව විසින් සම්මත කර ගන්නා ලදී. මෙම රාමුව මඟින් පූර්ව අනතුරු ඇඟවීමේ වැදගත්කම අවධාරණය කෙරී ඇති අතර *අනතුරට බඳුන් විය හැකි ජනතාව වෙත අනතුරු ඇඟවීම් නියම වේලාවට පහසුවෙන් අවබෝධ කරගත හැකි ආකාරයට අනතුරු ඇඟවීම් අවස්ථාවල හැසිරිය යුත්තේ කෙසේද යන්න දක්වන මාර්ගෝපදේශය (පරි.17, ඡෂග 109) සහිතව ලබා දෙන ජනතාව කෙරෙහි කේන්ද්‍රගත පූර්ව අනතුරු ඇඟවීමේ පද්ධතිය සංවර්ධනය දිරිගැන්වීමක් සිදු කර තිබේ.*

2006 මාර්තු මස 27-29 දිනවල ජර්මනියේ බොන් නගරයේදී පැවති පූර්ව අනතුරු ඇඟවීමේ තුන්වන ලෝක සමුළුව (EWC III) මඟින් නව පූර්ව අනතුරු ඇඟවීමේ ව්‍යාපෘති ඉදිරිපත් කිරීමට සහ ලොව පුරා ස්වාභාවික විපත් බලපෑම ජනතා කේන්ද්‍රීය පූර්ව අනතුරු ඇඟවීමේ පද්ධති ක්‍රියාත්මක කිරීම මගින් අවම කර ගත හැක්කේ කෙසේද යන්න පිළිබඳව සාකච්ඡා කිරීම සඳහාත් අවස්ථාවක් ලබා දෙන ලදී. පූර්ව අනතුරු ඇඟවීමේ පද්ධති සංවර්ධනය කිරීම සඳහා වන පිරික්සුම් ලේඛනයක්, නම් වන මෙම ලේඛනය එම සමුළුවේ ප්‍රතිඵලයක් වන අතර සමුළුවේදී ඉදිරිපත් කෙරුණු සාකච්ඡා සහ ප්‍රායෝගික නිදසුන් පිළිබඳව දැනුවත් කිරීම සහ ඒ කෙරෙහි අවධානය යොමු කරවීමටත් නියුගෝ රාමුවේ පූර්ව අනතුරු ඇඟවීමේ සංරචක ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා සහයෝගය දැක්වීම සඳහාත් පිලියෙල කොට ඇත.

ක්‍රියාශීලී පූර්ව අනතුරු ඇඟවීමේ අංග හතරක් මත ව්‍යුහගත වූ පිරික්සුම් ලේඛනය මඟින් පූර්ව අනතුරු ඇඟවීමේ පද්ධති සංවර්ධනය කිරීමේදී හෝ වැදගත් ක්‍රියා පටිපාටි පිරික්සීමේදී ජාතික රජයකට හෝ ජනතා සංවිධානවලට පරිශීලනය කළ හැකි ප්‍රධාන අංගවල හා ක්‍රියාමාර්ගවල සරල ලැයිස්තුවක් මෙ මගින් ලබා දීමට අපේක්ෂා කෙරේ. එය පුළුල් සැලසුම් අත්පොතක් නොවන අතර ප්‍රායෝගික හා යහපත් පූර්ව ඇඟවීමේ පද්ධතියක් ක්‍රියාත්මක වන බවට තහවුරු කෙරෙන තාක්ෂණික නොවන පරිශීලන ලේඛනයක් පමණක් වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ.

පිළිගැන්වීම

ජර්මන් රජයේ මූල්‍යාධාර යටතේ මෙම පිරික්සුම් ලේඛනය සකස් කරන ලද්දේ පූර්ව අනතුරු ඇඟවීම පිළිබඳ තුන්වන ලෝක සමුළුවේ ලේකම් කාර්යාලය මඟිනි. බොන් නගරයේ පූර්ව අනතුරු ඇඟවීම් ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා වන වේදිකාවෙහි උපදේශක ඇලෙක්ස් විල්ස්ටිෂයර් විසින් මෙම ව්‍යාපෘතිය සිදු කරන ලදී. සමුළුව පැවති දින දෙක හමාර තුළදී ලබාගත් වැදගත් තොරතුරුවලට අමතරව එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවිධානයේ හා ඉන් බැහැර පූර්ව අනතුරු ඇඟවීමේ හා අවදානම අවම කිරීමේ නියැලී සිටින ජාත්‍යන්තර සංවිධානවලින් හා පුද්ගලයන් වෙතින් මෙම ව්‍යාපෘතිය සඳහා විශේෂ සහයක් ලැබුණි.

ජනතාව පූර්ව අනතුරු ඇඟවීමේ පද්ධතිය තුළ මනාව රඳවා තබන පූර්ව අනතුරු ඇඟවීමේ පද්ධතියක් කරා ගමන් කිරීම පිළිබඳව සිය අදහස්, ගැටළු හා ප්‍රායෝගික ගැටළු විවෘතව ඉදිරිපත් කළ තුන්වන පූර්ව අනතුරු ඇඟවීමේ ලෝක සමුළුවට සක්‍රීය ලෙස සහභාගිවූවන් හා ව්‍යාපෘති ඉදිරිපත් කළ සෑම ඇතුළුව මෙම සාමූහික ප්‍රයත්නය සඳහා දායකත්වය සැපයූ සියළු දෙනා ගේ සහය අගයමින් ඔවුන් වෙත අපගේ ප්‍රනාමය පුද කරමු.

"සුවිශේෂී හා මැනිය හැකි දර්ශක මඟින් සිය ප්‍රගතිය මැනීමේ හැකියාව සහිත හා විපත් අවදානම අවම කිරීම සඳහා ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනය හා ආයතනික රාමු ප්‍රවර්ධනය කිරීමේ හැකියාව සහිත රටවලට සමාජයේ සියළු අංග හරහා අවදානම කළමනාකරණය කර ගැනීම, ඒ සඳහා දායක වීම හා විපත් අවදානම අඩු කිරීමේ ක්‍රියාමාර්ග හා අනුගත වීම සඳහා පුළුල් එකඟත්වයක් ලබා ගැනීමේ විනාල හැකියාවක් පවතී."

"විපත් කෙරෙහි ජාතින් හා ජනතාව සාර්ථකව මුහුණදීම වර්ධනය කිරීම සඳහා 2005-2015 තුළ ක්‍රියා කිරීම පිණිස වන නියුගෝ රාමුවක්" 16 වන පරිච්ඡේදය.

අන්තර්ගත කරුණු

පූර්ව අනතුරු ඇඟවීමේ පද්ධති හා සම්බන්ධ කෙටි හා සරල පිරික්සුම් ලැයිස්තුවක මූලිකාංග, පූර්ව අනතුරු ඇඟවීමේ පද්ධති හා සම්බන්ධ ක්‍රියාමාර්ග හා මනා වර්ගවත් ඉදිරිපත් කිරීමට මෙම ලේඛනයෙන් අපේක්ෂා කෙරේ. පූර්ව අනතුරු ඇඟවීමේ පද්ධති සම්බන්ධ පුළුල් ලේඛනයකට වඩා මෙය තාක්ෂණික නොවන පරිශීලනයක් වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ.

පිරික්සුම් ලැයිස්තුව භාවිතා කරන අන්දම

මෙම ලේඛනය පිළිවෙළින් කියවිය යුතු එකිනෙක හා සම්බන්ධ කොටස් දෙකකින් සමන්විතය. පළමුවන කොටස මගින් පූර්ව අනතුරු ඇඟවීම් හා සම්බන්ධ ප්‍රයෝජනවත් මූලික තොරතුරු සැපයේ. දෙවන කොටස පූර්ව අනතුරු ඇඟවීමේ පද්ධතියක් සැදීමේදී හෝ එවන් පද්ධතියක් පිළිබඳ ඇගයීමේදී ගත යුතු මූලික ක්‍රියාමාර්ග මාලාවකි.

1. පූර්ව අනතුරු ඇඟවීමේ ප්‍රධාන කොටස්, අර්බුද මැඩපවත්වා ගැනීම සහ අනතුරු ඇඟවීමේ ක්‍රියාකාරීන්

පූර්ව අනතුරු ඇඟවීම් පද්ධතියක ප්‍රධාන කොටස් හතර වන අවදානම පිළිබඳ දැනුම, තාක්ෂණික අධීක්ෂණය සහ අනතුරු ඇඟවීමේ සේවාව, අනතුරු ඇඟවීම පිළිබඳ සන්නිවේදනය හා ප්‍රවලිත කිරීම සහ ප්‍රජා ප්‍රතිචාර හැකියාව වලදායී ජනතා කේන්ද්‍රීය පූර්ව අනතුරු ඇඟවීමේ පද්ධතියක ප්‍රධාන අංග අවධාරණය කිරීමට සහ විස්තර කිරීමට ඇතුළත් කර තිබේ.

මූලිකාංග හතරට අමතරව, වඩා කල් පවත්නා හා වලදායී පූර්ව අනතුරු ඇඟවීමකදී වැදගත් වන අමතර කරුණු ගණනාවක් සාකච්ඡා කොට තිබේ. මීට ඇතුළත් කරුණු වන්නේ වලදායී පාලනය හා ආයතනික විධිවිධාන, බහුවිධ අවදානම් සඳහා වන පූර්ව අනතුරු ඇඟවීම්, ප්‍රජා සහභාගිත්වය සහ ස්ත්‍රී/පුරුෂ අරමුණු හා සංස්කෘතික විවිධත්වය පිළිබඳ අවධානය යොමු කිරීමය.

පූර්ව අනතුරු ඇඟවීමේ ක්‍රියාකාරකම්වල නියුතුව සිටින ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරීන් හා ඔවුන්ගේ කාර්යභාරය හා වගකීම පිළිබඳව පැහැදිලි කිරීමක් එක් එක් පිරික්සුම් ලේඛනයේ ආරම්භයේදී දක්වා ඇති ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරීකරුවන්ගේ ලැයිස්තුවට යම් යම් කරුණු හා පසුබිමක් සැපයීම සඳහා ඇතුළත් කොට තිබේ.

2. පූර්ව අනතුරු ඇඟවීමේ පද්ධතියක් සංවර්ධනය කිරීමේ, ඇගයීමේ හා පිරිපහදු කිරීමේදී සහාය වීම සඳහා වන ප්‍රායෝගික ක්‍රියාමාර්ග සඳහා පිරික්සුම් ලේඛනයක්

භාවිතයේ පහසුව හා ප්‍රායෝගිකභාවය සඳහා පූර්ව අනතුරු ඇඟවීමේ මූලික අංග හතර සඳහා පිරික්සුම් ලැයිස්තු සකස් කොට තිබේ. වලදායී පූර්ව අනතුරු ඇඟවීමේ පද්ධතියක කල් පැවැත්ම හා ඒකාබද්ධභාවය පිළිබඳව පවතින වැදගත්කම හේතුවෙන් පාලනයේ හා ආයතනික විධිවිධානවල අමතර කරුණු සම්බන්ධයෙන් වෙනමම පිරික්සුම් ලැයිස්තුවක් සකස් කොට තිබේ.

එක් එක් පිරික්සුම් ලේඛනයක් ප්‍රධාන තේමා ගණනාවක් යටතේ කාණ්ඩගත කොට ඇති අතර අනුගමනය කිරීමෙන් පූර්ව අනතුරු ඇඟවීමේ ක්‍රමයක් ගොඩනැඟීමට හෝ ප්‍රවේශ වීමට ඉඩ සලසන ස්ථිරසාර පදනමක් සපයන සරල ක්‍රියාමාර්ග හෝ පියවරවල ලැයිස්තුවක් ඇතුළත් කොට තිබේ.

“සංවර්ධනය වන රටවල දුප්පත් ජනතාවගේ අනතුරු වැළැක්වීමේ ප්‍රයත්නයන්වලින් බොහෝ දෑ ඉගෙන ගෙන තිබේ. රජයට හෝ ජාත්‍යන්තර සංවිධානවලට පමණක් ඉඩ දී සිටීමට තරම් නිවාරණ ප්‍රතිපත්තිය නොවැදගත් නොවේ. සාර්ථක වීම සඳහා ඊට සිවිල් සමාජය, පෞද්ගලික අංශය හා මාධ්‍යය දායක විය යුතුය.”

කොරි අනන්
එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවිධානයේ මහලේකම්
ස්වාභාවික විපත් අවම කිරීමේ ජාත්‍යන්තර දායකය
වැඩසටහන් සංසඳය
ජිනීවා, 1999 ජූලි

ජනතා කේන්ද්‍රීය පූර්ව අනතුරු ඇඟවීමේ පද්ධති

1. ප්‍රධාන අංග

ජනතා කේන්ද්‍රීය පූර්ව අනතුරු ඇඟවීමේ පද්ධතියේ අරමුණ වනුයේ ප්‍රමාණවත් කාලයකදී සුදුසු පරිදි ක්‍රියාකර පුද්ගල අනතුරු, ජීවිත හානි හා දේපල හා පරිසර හානි අවම කර අනතුරකින් විපතට පත් වන පුද්ගලයින් හෝ ජනතාව අවම කර ගැනීම සඳහා සවිබල ගැන්වීමය.

සාර්ථක පූර්ව අනතුරු ඇඟවීමේ පද්ධතියක් කාලය, අනතුර පිළිබඳ දැනුම, අනතුරට ලක්වීමේ හැකියාව තුළින් වන සුදානම්තාවය සහ ප්‍රතිචාර දැක්වීමට ඇති හැකියාව යන එකිනෙක හා බැඳුණු ප්‍රධාන අංග හතරකින් සමන්විත වේ. ඉතා සාර්ථක පූර්ව අනතුරු ඇඟවීමේ පද්ධතියක මෙම අංග අතර ප්‍රබල අන්තර් සම්බන්ධතාවන් හා ඵලදායී සන්නිවේදන මාර්ග පවතී.

අවදානම පිළිබඳ දැනුම

යම් කිසි ස්ථානයක තිබෙන අනතුර හා අනතුරට බඳුන්වීමේ ඉඩකඩෙහි සංයෝජනයක් ලෙස අවදානම දැක්විය හැක. එවැනි අවදානමක් ඇගයීම සඳහා විධිමත් දත්ත එකතුවක් හා විශ්ලේෂණයක් පැවතිය යුතු අතර නාගරීකරණයල ග්‍රාමීය ඉඩම් පරිහරණ වෙනස්කම්ල පරිසර හානි හා දේශගුණික වෙනස්වීම් වැනි ක්‍රියාදාමයන්ගෙන් හට ගනු ලබන අනතුරුවල ගතික ස්වභාවය හා බඳුන්වීමේ ඉඩකඩ පිළිබඳව සැලකිල්ලට ගත යුතුය. ජනතාව පෙළඹවීමට, පූර්ව අනතුරු ඇඟවීමේ පද්ධති අවශ්‍යතා ප්‍රමුඛතාගත කිරීමට හා විපත් වැළැක්වීමේ සුදානම් කරවීම හා ප්‍රතිචාර මෙහෙයවීමට අවදානම් ඇගයීම් හා සිතියම් මනෝපකාරීවේ.

අධීක්ෂණ හා අනතුරු ඇඟවීමේ සේවය

අනතුරු පිළිබඳව අනාවැකි පළ කිරීම සඳහා හොඳ විද්‍යාත්මක පදනමක් පැවතිය යුතු අතර දවසේ පැය 24 පුරා ක්‍රියාත්මක වන විශ්වාසවන්ත අනාවැකි පළ කිරීමේ හා අනතුරු ඇඟවීමේ ක්‍රමයක් පැවතිය යුතුය. අවශ්‍ය අවස්ථාවන්හිදී නිවැරදි අනතුරු ඇඟවීම් නිකුත් කිරීමට අනතුරු පරාමිතීන් හා පෙරනිමිති අඛණ්ඩව අධීක්ෂණය කිරීම අත්‍යවශ්‍යවේ. ආයතනික, ක්‍රියාමාර්ගික හා සන්නිවේදන ජාලයන්හි ප්‍රතිලාභ උපරිම වශයෙන් අත්පත් කර ගැනීම සඳහා විවිධ අනතුරු සඳහා ස්ථාපිත අනතුරු ඇඟවීමේ සේවා සම්බන්ධීකරණය කළ යුතුය.

ජනතා කේන්ද්‍රීය පූර්ව අනතුරු ඇඟවීමේ පද්ධතියේ මූලික අංග හතර : පූර්ව අනතුරු ඇඟවීම් දියුණු කිරීම සඳහා වන UNISDR වේදිකාව

ප්‍රචාරය හා සන්නිවේදනය

අනතුරු ඇඟවීම් ලඟා විය යුත්තේ අනතුරට බඳුන්වීමේ අවදානම සහිත ජනතාව වෙතය. ජීවන හා ජීවිකා වෘත්තීන් ආරක්ෂා කර ගැනීම සඳහා උපකාර වන යහපත් ප්‍රතිචාර ලබා ගැනීමට සරල හා ප්‍රයෝජනවත් තොරතුරු ඇතුළත් පැහැදිලි පණිවුඩ ඉතා වැදගත් වේ. ප්‍රාදේශීය, ජාතික හා ප්‍රජා මට්ටමේ සන්නිවේදන පද්ධති කළින් හඳුනාගත යුතු අතර බලයලත් වගකිවයුතු පද්ධතීන් මගින් නිකුත් කරන අනතුරු ඇඟවීම් ස්ථාපිත කළ යුතුය. අවදානම සහිත සියළු ජනතාව වෙත අනතුරු ඇඟවීම් ලබා දීමටත්, කිසියම් සන්නිවේදන මාධ්‍යයක් අක්‍රියවුවහොත් ඇතිවිය හැකි බලපෑම අවම කරගැනීමටත්, අනතුරු ඇඟවීම් ප්‍රබල කිරීමටත් විවිධ සන්නිවේදන මාර්ග අවශ්‍ය වේ.

ප්‍රතිචාර හැකියාව

ජනතාව අවදානම පිළිබඳව දැනුවත් වීම, සහ ප්‍රතිචාර දක්වන ආකාරය දැන සිටීම ඉතා වැදගත් වන අතර දැනුවත් කිරීමේ හා සුදානම් කිරීමේ වැඩසටහන් මගින් විශාල කාර්යභාරයක් සිදු කල හැක. විපත් කළමනාකරණ සැලසුම් පැවතීමත්, ඒවා මනාව ක්‍රියාත්මක වීම හා පරීක්ෂා කිරීමත් අත්‍යවශ්‍යය. ආරක්ෂාකාරී හැසිරීම්, අනතුරුදායක ප්‍රදේශවලින් බැහැර වීමේ මාර්ග හා දේපලවලට වන හානි මඟහරවා ගැනීමේ උපක්‍රම කෙතරම් හොඳ මට්ටමක පවතීද යන්න පිළිබඳවත් මනාව දැනුවත් වී සිටිය යුතුය.

2. වෙනත් කරුණු

ඵලදායී පූර්ව අනතුරු ඇඟවීමේ පද්ධතීන් සැලසුම් කිරීමේදී හා පවත්වා ගැනීමේදී සැලකිල්ලට ගත යුතු කරුණු ගණනාවක් තිබේ.

➤ ඵලදායී පාලනය හා ආයතනික සංවිධානය

යහපත් පූර්ව අනතුරු ඇඟවීමේ පද්ධතියක සාර්ථක සංවර්ධනය හා ධරණීය භාවයට මනා සේ සංවර්ධනය වූ පාලනයක් හා ආයතනික සංවිධානය උපකාරී වේ. කළින් සඳහන් කළ පූර්ව අනතුරු ඇඟවීමේ ප්‍රධාන අංග හතර ගොඩනැගෙන, ශක්තිමත් වන හා පවත්වා ගැනෙන පදනම් වන්නේ ඒවාය.

ශක්තිමත් නෛතික හා නියාමක රාමුවක් තුළින් යහපත් පාලනය බෙදාහැරීමේ කෙරෙන අතර දීර්ඝ කාලීන දේශපාලන බැඳීම් හා ඵලදායී ආයතනික විධිවිධානයන් ඒ සඳහා උපකාර කෙරේ. ජාතික හා ප්‍රාදේශීය මට්ටමේ පුළුල් පරිපාලනමය හා සම්පත් හැකියාවන්ගෙන් උපකාරී වන දේශීය තිරණ ගැනීම හා සහභාගිත්වය ඵලදායී පාලන විධිවිධාන මඟින් බෙදාහැරීමේ කළ යුතුය.

පූර්ව අනතුරු ඇඟවීමේ කොටස්කරුවන් අතර සිරස් හා තිරස් සන්නිවේදනය හා සම්බන්ධීකරණයද ස්ථාපිත කළ යුතුය.

➤ බහුවිධ අවදානම් ප්‍රවේශය

හැකි සෑම අවස්ථාවකදීම පූර්ව අනතුරු ඇඟවීමේ පද්ධති සියළු අනතුරු හා බැඳී තිබෙන කලාප හා සම්බන්ධව පැවතිය යුතුය. සියළු අනතුරු හා පාරිභෝජන අවශ්‍යතා සැලකිල්ලට ගනු ලබන බහු කාර්ය රාමුවක් තුළ පද්ධතීන් ස්ථාපිත කොට පවත්වා ගනු ලබන්නේ නම් පරිමාණයේ පිරිමැසුම්, කල්පවත්නා බව සහ කාර්යක්ෂමතාවය ප්‍රවර්ධනය කළ හැකිය.

බහුවිධ පූර්ව අනතුරු ඇඟවීමේ පද්ධති එක්විධ පූර්ව අනතුරු ඇඟවීමේ පද්ධතියකට වඩා නිරන්තරව ක්‍රියාත්මක වන අතර ඉතා කළාතුරකින් සිදුවන සුනාමි තත්ත්වයන් වැනි මහා පරිමාණ වශයෙන් අනතුරුදායක අවස්ථාවන්වලදී යහපත් හා විශ්වාසනීය ක්‍රියාකාරිත්වයක් ලබා දෙනු ඇත බහුවිධ ක්‍රමයක් මඟින් මහජනතාවට ඔවුන් මුහුණ පා සිටින අවදානමේ ප්‍රමාණය පිළිබඳ මනා අවබෝධයක් ලබා දෙන අතර, ගැනීමට අපේක්ෂිත සුදානම් වීමේ ක්‍රියාමාර්ග හා අනතුරු ඇඟවීමේ ප්‍රතිචාර හැසිරීම් ශක්තිමත් කරවයි.

➤ දේශීය ජනතා සහභාගිත්වය

ජනතා කේන්ද්‍රීය පූර්ව අනතුරු ඇඟවීමේ පද්ධතීන් රටු පවත්නේ විපතට පත් වීමේ වැඩි ඉඩකඩක් සහිත පුද්ගලයින්ගේ සෘජු දායකත්වය මතය. අවදානමට මුහුණ පා සිටින ප්‍රාදේශීය බලධාරීන්ගේ හා ජනතාවගේ දායකත්වය නොමැතිව අනතුරු සඳහා රජයේ හා ආයතනික මැදිහත් වීම හා ප්‍රතිචාර සාර්ථක නොවේ.

ප්‍රාදේශීය ජනතාවගේ සක්‍රීය දායකත්වය සමඟ වන පූර්ව අනතුරු ඇඟවීම පිළිබඳ දේශීය "පහල සිට ඉහළට" ලෙස වන ප්‍රවේශය ගැටළු හා අවශ්‍යතා සඳහා බහු මාණ ප්‍රතිචාර ඇති කරවයි. මේ ආකාරයට දේශීය ජනතාවට, සිවිල් කණ්ඩායම්වලට හා සාම්ප්‍රදායික ව්‍යුහයන්වලට අවදානම අඩු කිරීම සඳහා සහ දේශීය හැකියාවන් වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා දායක විය හැකිය.

➤ ස්ත්‍රී/පුරුෂ අභිමතාර්ථ පිළිබඳව සලකා බැලීම හා සංස්කෘතික විවිධත්වය

පූර්ව අනතුරු ඇඟවීමේ පද්ධතීන් සංවර්ධනය කිරීමේදී එක් එක් කණ්ඩායම්වල සංස්කෘතිය, ස්ත්‍රී/පුරුෂ භාවය හෝ විපත් සඳහා මනා සේ සුදානම් වීමට, වැළැක්වීමට හා ප්‍රතිචාර දැක්වීමේ හැකියාවට බලපෑම් කළ හැකි වෙනත් ලක්ෂණ අනුව හඳුනා ගැනීම අත්‍යවශ්‍ය වේ. කාන්තාව හා පුරුෂයා සමාජයේ එකිනෙකට වෙනස් භූමිකා දෙකක් රඟ දක්වන අතර විපත් පිළිබඳ තොරතුරු සඳහා වන ඔවුන්ගේ ප්‍රවේශය එකිනෙකට වෙනස්ය. ඊට අමතරව, වැඩිහිටි, ආබාධිත හා සමාජ ආර්ථික වශයෙන් පසුගාමීව සිටින පුද්ගලයන් නිරතුරුව වැඩි අවදානමකට ලක් වී සිටී.

තොරතුරු, ආයතනික විධිවිධාන හා අනතුරු ඇඟවීමේ සන්නිවේදන ක්‍රම සෑම දුර්වල ජනතා කණ්ඩායම්වල අවශ්‍යතා සපුරාලනු පිණිස සුදානම් කරවිය යුතුය.

3. ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරීකයින්

චලදායී පූර්ව අනතුරු ඇඟවීමේ පද්ධතියක් සංවර්ධනය කිරීම හා ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා විවිධ පුද්ගලයන්ගේ හා කණ්ඩායම්වල දායකත්වය අවශ්‍ය වේ. පූර්ව අනතුරු ඇඟවීමේ පද්ධතියක ඇතුළත්ව සිටිය යුතු සංවිධාන වර්ග හා කණ්ඩායම් හා ඔවුන්ගේ කාර්යභාරය සහ වගකීම් පිළිබඳ කෙටි හැඳින්වීමක් පහත දී ඇති ලැයිස්තුවෙන් දැක්වේ.

ජනතා කණ්ඩායම්, විශේෂයෙන්ම බෙහෙවින් අවදානමට ලක්ව සිටින පිරිස් ජනතා කේන්ද්‍රික පූර්ව අනතුරු ඇඟවීමේ පද්ධතියක් සඳහා මූලික වේ. ඔවුන් පූර්ව අනතුරු ඇඟවීමේ පද්ධතියක ස්ථාපිත කිරීමේ හා ක්‍රියාත්මක වීමේ සෑම අංශයක් සඳහාම සක්‍රීය ලෙස දායක විය යුතු අතර ඔවුන් මුහුණ පා සිටින අනතුර හා සිදු විය හැකි බලපෑම් පිළිබඳ දැනුවත් විය යුතුය. එසේම අනිමි වීමේ හෝ හානි වීමේ අවදානම වැළැක්වීමේ ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමට සමත් විය යුතුය.

පළාත් පාලන ආයතන, ජනතා කණ්ඩායම්, පුද්ගලයින් මෙන්ම පළාත් පාලන ආයතන චලදායී පූර්ව අනතුරු ඇඟවීමේ පද්ධතියකිනි හරය වේ. ඔවුන් ජාතික රජයේ මඟින් සවිබල ගැන්විය යුතු අතර ජනතාව මුහුණ පා සිටින විපත් පිළිබඳව සැලකිය යුතු දැනුමක් ඔවුන් සතු විය යුතු වේ. එසේම පූර්ව අනතුරු ඇඟවීමේ පද්ධතියක් සැලසුම් කිරීමේ හා පවත්වාගෙන යාමේදී සක්‍රීය ලෙස දායක විය යුතුය. ලැබෙන උපදේශන මත තොරතුරු අවබෝධ කර ගැනීමටත් උපදෙස් දීමටත්, මහජන ආරක්ෂාව වැඩි කරන ආකාරයෙන් හා ජනතාව යැපෙන සම්පත් අනිමි වීමේ හැකියාව අඩු කරන ආකාරයට දේශීය ජනතාවට උපදෙස් දීමටත් ඒ සඳහා දායක වීමටත් හැකි විය යුතුය.

ජාතික රාජ්‍යයන් ජාතික මට්ටමේ අනතුරු පිළිබඳ අනාවැකි පළ කරන හා ඇඟවීම් සිදු කරන පූර්ව අනතුරු ඇඟවීම් හා තාක්ෂණ පද්ධති සඳහා අනුග්‍රහය ලබා දෙන ඉහළ මට්ටමේ ප්‍රතිපත්තින් සම්බන්ධයෙන් ජාතික රාජ්‍යයන් වගකියනු ලබයි. ජාතික රාජ්‍යයන් පූර්ව අනතුරු ඇඟවීමේ හැකියාවන් වැඩි කරවීම සඳහා ප්‍රාදේශීය හා ජාත්‍යන්තර රාජ්‍යයන් හා නියෝජිත ආයතන සමඟ අන්තර් සම්බන්ධතා පැවැත්විය යුතු අතර අනතුරු ඇඟවීම් සහ ඒ සම්බන්ධයෙන් වන ප්‍රතිචාර වඩාත්ම අවදානමට ලක්ව සිටින ජනතාවන් වෙත යොමු කෙරෙන බවට වග බලා ගත යුතුය. මෙහෙයුම් හැකියාවන් වර්ධනය කර ගැනීම සඳහා දේශීය ජනතාවට සහයෝගය ලබා දීමද අත්‍යවශ්‍ය කාර්යයකි.

ප්‍රාදේශීය ආයතන හා සංවිධාන පොදු භූගෝලීය පරිසරයක් බෙදා හදා ගනු ලබන රටවල පූර්ව අනතුරු ඇඟවීමේ හැකියාවන් සංවර්ධනය කර ගැනීම හා පවත්වා ගැනීම සඳහා වන ජාතික මෙහෙවරයන්හිදී විශේෂඥ දැනුම හා උපදෙස් ලබා දීමේදී ප්‍රාදේශීය ආයතන හා සංවිධාන විශේෂ කාර්යභාරයක් ඉටු කරයි. ඊට අමතරව, එමඟින් ජාත්‍යන්තර සංවිධාන සමඟ වන

සබඳතා දිරිමත් කරන අතර ආසන්න රටවල් සමඟ චලදායී පූර්ව අනතුරු ඇඟවීමේ ක්‍රියාවලීන් සඳහා පහසුකම් සැලසෙයි.

ජාත්‍යන්තර ආයතනවලට ජාතික පූර්ව අනතුරු ඇඟවීමේ කටයුතු සඳහා ජාත්‍යන්තර සම්බන්ධීකරණය, ප්‍රමිතිකරණය හා සහාය ලබා දිය හැකි අතර පුද්ගලයන් හා රටවල් අතර දත්ත හා දැනුම හුවමාරු වීමට අනුග්‍රහය ලබා දේ. සහයෝගය ලබා දීම යන්නට ජාතික අධිකාරී හෝ ආයතන සංවර්ධනය සඳහා ආධාර වීමට අවශ්‍ය වන උපදේශක තොරතුරු ලබා දීම, තාක්ෂණික සහාය ලබා දීම හා ප්‍රතිපත්තිමය හා සංවිධානාත්මක සහාය ලබා දීම ඇතුළත් වේ.

රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන විශේෂයෙන්ම, ජනතා මට්ටමින් පූර්ව අනතුරු ඇඟවීමේ නියුතුව සිටින පුද්ගලයින්, ජනතා කණ්ඩායම් හා සංවිධාන අතර දැනුවත්භාවය වැඩි දියුණු කිරීමේ කාර්යයේදී රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන විශේෂ කාර්යභාරයක් ඉටු කරයි. එසේම ඒවාට පූර්ව අනතුරු ඇඟවීමේ පද්ධති ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී සහ ජාතික විපත් සඳහා ජනතාව සූදානම් කරවීමේදීද සහයෝගය ලබා දිය හැකිය. ඊට අමතරව, රජයේ ප්‍රතිපත්ති සැලසුම්කරුවන්ගේ න්‍යාය පතුයන් තුළ පූර්ව අනතුරු ඇඟවීම් පවතින බවට වගබලා ගැනීමේ වැදගත් කාර්යභාරයද ඒවාට ඉටු කළ හැකිය.

පෞද්ගලික අංශය තම සංවිධානය තුළ පූර්ව අනතුරු ඇඟවීමේ හැකියාවන් වර්ධනය කර ගැනීම ඇතුළුව විවිධ ආකාරයේ කාර්යභාරයක් පෞද්ගලික අංශය සතුය. විපත් පිළිබඳ මහජනතාවගේ දැනුවත්භාවය වැඩි දියුණු කිරීමේ වැදගත් කාර්යභාරය හා පූර්ව අනතුරු ඇඟවීම්, ප්‍රචාරය කිරීමේ අභිවාර්ය කාර්යභාරය මාධ්‍ය සතුය. එසේම තාක්ෂණික මිනිස්බලය, තාක්ෂණික දැනුම හෝ භාණ්ඩ හා සේවා වල පරිත්‍යාගවල (සියළුම වර්ගවල මුදල්වලින්) ආකාරයෙන් වන පුනුණු සේවා සැපයීමේදීද පෞද්ගලික අංශයට තවමත් භාවිතා නොකළ හැකියාවන් පෞද්ගලික අංශයේ පවතී.

විද්‍යාව හා උගත් ජනතාව පූර්ව අනතුරු ඇඟවීමේ පද්ධති සංවර්ධනය කිරීමේදී විශේෂිත විද්‍යාත්මක හා තාක්ෂණික යෙදවුම්වලදී රජයට හා ජනතාවට සහාය වීමට විද්‍යාව හා උගත් ජනතාව සතු විය යුතු විශේෂ කාර්යභාරයක් සතුවේ. ඔවුන්ගේ විශේෂඥ දැනුම, ජනතාව මුහුණ පා සිටින ස්වාභාවික විපත් අවදානම විශ්ලේෂණය කිරීමට, විද්‍යාත්මක හා විධිමත් අධීක්ෂණයන් හා අනතුරු ඇඟවීමේ සේවා සැලසුම් සඳහා සහාය වීමට, දත්ත හුවමාරුවට සහාය වීමට, විද්‍යාත්මක හෝ තාක්ෂණික තොරතුරු අවබෝධ කරගත හැකි පණිවුඩ බවට පරිවර්තනය කිරීමට හා අවබෝධ කර ගත හැකි අනතුරු ඇඟවීම් විපතට මුහුණ පා සිටින පිරිස් වෙත ප්‍රචාරය කිරීමට යන ආකාරයට කේන්ද්‍රගතව තිබේ.

ඉලක්කය: ආපදා හා අවදානම් තත්ත්වයන් පිළිබඳ දත්ත, සිතියම් හා ප්‍රවණතා ඒකරාශි කිරීමට හා හුවමාරු කර ගැනීම සඳහා විධිමත් හා සම්මත ක්‍රියාවලියක් ස්ථාපිත කිරීම.

ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකයින්

ජාත්‍යන්තර, ජාතික හා ප්‍රාදේශීය ආපදා කළමනාකරණ ආයතන; කාලගුණ විද්‍යා හා ජල විද්‍යාත්මක සංවිධාන; භූ භෞතික විද්‍යා විශේෂඥයින්; සමාජ විද්‍යාඥයින්; ඉංජිනේරුවන්; ඉඩම් පරිහරණ හා නාගරික සැලසුම්කරුවන්; පර්යේෂකයන් හා උගතුන්; සංවිධායකවරුන් හා ආපදා කළමනාකරණ ක්ෂේත්‍රයේ නියැලී සිටින ජනතා නියෝජිතයින්; WMO, UN/ISDR, UNEP, UNU-EHS, UNOSAT, UNDP, FAO, UNESCO වැනි ජාත්‍යන්තර හා එක්සත් ජාතීන්ගේ නියෝජිත ආයතන.

පිරික්සුම් ලැයිස්තුව

1. ස්ථාපිත කරනු ලැබූ ආයතනික විධිවිධාන

- ආපදා කළමනාකරණයේ හා අවදානම් සහගත භාවය පිළිබඳ ඇගයීම්වල නියුතුව සිටින ප්‍රධාන ජාතික රාජ්‍ය ආයතන හඳුනාගෙන ඒවායේ කාර්යභාරය පැහැදිලි කර ගන්නා ලදී. (උදා : ආර්ථික විද්‍යා දත්ත, ජන විද්‍යාත්මක දත්ත, ඉඩම් පරිහරණ සැලසුම් හා සමාජ දත්ත ආදිය සඳහා වගකිව යුතු ආයතන)
- ආපදා හඳුනාගැනීම, අවදානම් සහගතභාවය සහ අවදානම ඇගයීම සම්බන්ධීකරණය කිරීමේ වගකීම එක් ජාතික සංවිධානයක් වෙත පවරන ලදී.
- ව්‍යවස්ථාපිත කිරීම හෙවත් රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්ති සඳහා බලය ලබා දීම, සියළු ජන සමාජ සඳහා ආපදා හා අවදානම් සිතියම් සකස් කිරීම නිසි පරිදි සිදු කිරීම
- දත්ත විධිමත් ලෙස එකතු කිරීමට ජාතික ප්‍රමිතකරණ සැකසීම සහ සුදුසු අවස්ථාවන්හිදී ආපදා හා අවදානම් සහගතභාවය පිළිබඳ සංවර්ධනය කළ හා ප්‍රමිතකරණය කළ දත්ත අසල්වැසි හෝ ප්‍රාදේශීය රටවල් සමඟ හුවමාරු කර ගැනීම හා ඇගයීම.
- සංවර්ධනය කළ අවදානම් දත්ත හා තොරතුරුවල නිරවද්‍යතාවය ඇගයීම හා සමාලෝචනය කිරීම සඳහා විද්‍යා හා තාක්ෂණික ක්ෂේත්‍රයේ විශේෂඥයින් යොදා ගැනීම
- සංවර්ධනය කළ දේශීය ආපදා හා අවදානම් සහගතභාවයේ විශ්ලේෂණවලදී ජනතාව සක්‍රීය ලෙස දායක කර ගැනීම සඳහා වන ක්‍රමෝපායන්
- එක් එක් වර්ෂවලදී අවදානම් දත්ත සමාලෝචනය කිරීමට හා යාවත්කාල කිරීම සඳහා වන ක්‍රියා පටිපාටිය සහ නව හෝ පැන නගින අවදානම් සහගත තත්ත්වයන් හා සිදුව ඇති ආපදා පිළිබඳ තොරතුරු ඇතුළත් කිරීම

2. හඳුනාගත් ස්වාභාවික ආපදාවන්

- ප්‍රධාන ස්වාභාවික විපත්වල ලක්ෂණ (උදා : තිවුතාව, වාරගණන හා සම්භාවිතාව) විශ්ලේෂණය කොට ඓතිහාසික දත්ත ඇගයීම
- ස්වාභාවික උවදුරු මඟින් බලපෑමට ලක් විය හැකි භූ විද්‍යාත්මක ප්‍රදේශ හඳුනා ගැනීමට සංවර්ධනය කළ ආපදා සිතියම්
- බහුවිධ ස්වාභාවික උවදුරුවල අන්තර් ක්‍රියාකාරීත්වය ඇගයීම සඳහා සංවර්ධනය කළ (හැකි අවස්ථාවන්හිදී) ඒකාබද්ධ ආපදා සිතියම්

3. ජනතාවගේ අවදානම් සහගත භාවය විශ්ලේෂණය කරන ලදී

- සියළු අදාළ ස්වාභාවික උවදුරු සඳහා ජනතාව කෙරෙහි වන අවදානම් සහගත භාවයේ ඇගයීම් සිදු කරන ලදී.
- අවදානම් සහගතභාවය පිළිබඳ ඇගයීම්වලදී ඓතිහාසික දත්ත මූල හා සිදුවිය හැකි අනාගත උවදුරු සැලකිල්ලට ලක් කරන ලදී.
- ස්ත්‍රී/පුරුෂ භාවය, ආබාධිත බව, යටිතල පහසුකම් සඳහා වන ප්‍රවේශය, ආර්ථික විවිධාංගකරණය හා පාරිසරික සංවේදීත්වය වැනි සාධක සැලකිල්ලට ලක් කරන ලදී.
- අවදානම් සහගතභාවයන් ලේඛනගත හා සිතියම්ගත කරන ලදී (උදා : වෙරළබඩ කලාපයේ මිනිසුන් හෝ ජනතාව හඳුනාගෙන සිතියම්ගත කිරීම).

4. ඇගයීමකට ලක් කරන ලද අවදානම් තත්ත්වයන්

- එක් එක් කලාපය හෝ ජන කණ්ඩායම මුහුණ පෑ අවදානම තීරණය කිරීමට උවදුරු හා අවදානම් සහගතභාවය ඇගයීම සිදු කරන ලදී.
- අවදානම් තොරතුරු තහවුරු කර ගැනීම සඳහා සිදු කරන ලද ජනතා හා කර්මාන්ත උපදේශනය පෘථුල වන අතර ඊට ඓතිහාසික හා පාරම්පරික දැනුම, දේශීය තොරතුරු හා ජාතික මට්ටමේ දත්ත ඇතුළත්ය.
- අවදානම ඉහළ නංවන ක්‍රියාකාරකම් හඳුනා ගෙන ඇගයීම් කරන ලදී.
- අවදානම් ඇගයීමේ ප්‍රතිඵල දේශීය අවදානම් කළමනාකරණ සැලසුම්වලට හා අනතුරු ඇඟවීමේ පණිවුඩ සමඟ ඒකාබද්ධ කරන ලදී.

5. ගබඩා කළ හා ප්‍රකාශය හැකි තොරතුරු

- සියළු ආපදා හා ස්වාභාවික උවදුරු අවදානම් තොරතුරු ගබඩා කිරීම සඳහා මධ්‍යම. පුස්තකාලයක් හෝ GIS දත්ත පදනමක් ස්ථාපිත කරන ලදී.
- රජය සතු උවදුරු හා අවදානම් සහගතභාවය පිළිබඳ තොරතුරු, පොදු හා ජාත්‍යන්තර ජන ප්‍රජාව (සුදුසු අවස්ථාවන්හිදී) ට ලබා ගත හැකි වීමට
- දත්ත වත්මන් හා යාවත්කාල ලෙස පවත්වා ගැනීමට නඩත්තු සැලසුමක් සංවර්ධනය කරන ලදී.

ඉලක්කය : මනා විද්‍යාත්මක හා තාක්ෂණික පදනමක් මඟින් ඵලදායී උවදුරු අධීක්ෂණයක් හා අනතුරු ඇඟවීමේ සේවයක් ස්ථාපිත කිරීම.

ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරීකම

ජාතික කාලගුණ හා ජල විද්‍යාත්මක සේවාවන්; විශේෂිත නිරීක්ෂණ හා අනතුරු ඇඟවීමේ මධ්‍යස්ථාන (උදා) : ජලය, සුනාමි, ගිනි කඳු හා දේශගුණය සඳහා) විශ්ව විද්‍යාල ; පර්යේෂණ ආයතන; පෞද්ගලික අංශයේ උපකරණ සැපයුම්කරුවන්; වදුලි සංදේශ බලධාරීන්; තත්ත්ව කළමනාකරණ විශේෂඥයින්; ප්‍රාදේශීය තාක්ෂණික මධ්‍යස්ථාන; UN/ISDR, WMO, FAO, UNESCO, UNEP, UNOSAT, OCHA, ITU වැනි එක්සත් ජාතීන්ගේ නියෝජිත ආයතන.

පිරික්සුම් ලැයිස්තුව

1. ආයතනික යාන්ත්‍රණය ස්ථාපිත කරන ලදී

- අනතුරු ඇඟවීමේ සිදු කරන හා නිකුත් කරන සියළු සංවිධානවල සම්මත ක්‍රියාවලිය, කාර්යභාරය හා වගකීම ස්ථාපිත කරන ලදී අතර නීතියෙන් ඊට බලය ලබා දෙන ලදී.
- විවිධ ආකාරවල උවදුරු සම්බන්ධව විවිධ ආයතන ක්‍රියා කරන අවස්ථාවල අනතුරු ඇඟවීමේ භාෂා ස්වරූපයෙහි හා සන්නිවේදන නාලිකාවල ඒක ස්වරූපී බව සහතික කරන ගිවිසුම් හා අන්තර් ආයතන ප්‍රොටෝකෝල ස්ථාපිත කරන ලදී.
- ස්ථාපිත කර ඇති විවිධ අනතුරු ඇඟවීමේ පද්ධති අතර අන්‍යෝන්‍ය කාර්යක්ෂමතා සහ ඵලදායීත්වය වැඩිදියුණු කර ගැනීම සඳහා සියළු උපද්‍රව සඳහා සැලසුමක්
- දේශීය බලධාරීන් ඇතුළුව අනතුරු ඇඟවීම සඳහා වගකිව යුතු ආයතනය කුමක්දැයි දන්නා අනතුරු ඇඟවීමේ කොටස්කරුවන්.
- සන්නිවේදන වගකීම් හා තාක්ෂණික අනතුරු ඇඟවීමේ සේවා සඳහා වන නාලිකා නිර්වචනය කිරීම සඳහා වන ප්‍රොටෝකෝල නිසි පරිදි පවතින බව
- ජාත්‍යන්තර හා ප්‍රාදේශීය සංවිධාන සමඟ සන්නිවේදන වැඩ පිලිවෙලක් සඳහා එකඟත්වය ලැබී ඇති අතර එය ක්‍රියාත්මක කළ හැකිව පවතී.
- සර්ව කලාපීය සුළු සුළං, පොදු නිමිතයන්හි ගංවතුර, දත්ත හුවමාරුව හා තාක්ෂණික හැකියා සංවර්ධනය වැනි ප්‍රාදේශීය කරුණු සඳහා ප්‍රාදේශීය එකඟතා, සම්බන්ධීකරණ යාන්ත්‍රණ හා විශේෂිත මධ්‍යස්ථාන නිසි පරිදි ක්‍රියාත්මක වන බව.
- අනතුරු ඇඟවීමේ පද්ධතිය පද්ධතිමය පරීක්ෂණවලට ලක් කෙරුණු අතර එය වසරකට එක් වරක් වත් සිදු කෙරේ.
- තාක්ෂණික අනතුරු ඇඟවීමේ පද්ධති පිළිබඳව සියළු උවදුරු ජාතික කමිටුවක් ක්‍රියාත්මක අතර එය අනතුරු අවදානම අඩු කිරීමේ ජාතික වේදිකාව ඇතුළු ජාතික ආපදා කළමනාකරණ හා අවම කිරීමේ අධිකාරීන් සමඟ සම්බන්ධ කෙරුණි.
- අනතුරු ඇඟවීමේ අපේක්ෂිත ග්‍රාහකයා වෙත ලැබී ඇති බව තහවුරු කර ගැනීම සඳහා පද්ධතියක් ස්ථාපිත කරන ලදී.
- නිරන්තරව කාර්ය මණ්ඩලයක් සහිත අනතුරු ඇඟවීමේ මධ්‍යස්ථාන (දැවසේ පැය 24, සතියේ දින හතර)

2. අධීක්ෂණ පද්ධති සංවර්ධනය කරන ලදී

- එක් එක් අදාළ උවදුර සඳහා මිනුම් පරාමිතීන් හා පිරිවිතරයන් ලේඛනගත කරන ලදී.
- පවතින අධීක්ෂණ ජාල සඳහා සැලසුම් හා ලේඛන සහ විශේෂඥයින් හා අදාළ බලධාරීන් සමඟ එකඟත්වයකට පැමිණීම.
- දේශීය තත්ත්වයන්ට සහ අවස්ථාවන්ට ගැලපෙන පරිදි තාක්ෂණික උපකරණ සකසා ඒවා භාවිතය හා නඩත්තුව සඳහා පුද්ගලයන් පුහුණු කරන ලදී.
- අදාළ කළ හැකි දත්ත සහ කලාපීය ජාල, ආසන්න දේශ සීමා හා ප්‍රවේශ විය හැකි ජාත්‍යන්තර මූලාශ්‍ර සම්බන්ධව විශ්ලේෂණ
- නියම වේලාවේදී හෝ නියමිත වේලාවට ආසන්නව දත්ත ලබාගෙන, සකස් කොට අර්ථාන්විත ආකෘතිවලින් පවතී.
- අදාළ උවදුරු පිළිබඳ වන අවදානම් සහගතභාවය පිළිබඳ දත්ත ලබා ගැනීම, සමාලෝචනය කිරීම හා ප්‍රචාරය කිරීම සඳහා වන ක්‍රමෝපාය නිසි පරිදි ක්‍රියාත්මකව පවතී.
- තහවුරු කර ගැනීමේ හා පර්යේෂණ කටයුතු සඳහා දත්ත නිරන්තරව එක් රැස් කළ අතර ඒවා ප්‍රවේශ විය හැකි පරිදි පවතී.

3. ව්‍යායන හා අනතුරු ඇඟවීමේ පද්ධති පිහිටුවන ලදී

- පිළිගත් විද්‍යාත්මක හා තාක්ෂණික ක්‍රමවේදයක් මත පදනම්ව දත්ත විශ්ලේෂණය, අනාවැකි කීම හා අනතුරු ඇඟවීම.
- අන්තර්ජාතික ප්‍රමිතීන් හා ප්‍රොටෝකෝල් යටතේ දත්ත හා අනතුරු ඇඟවීමේ නිෂ්පාදන නිකුත් කෙරිණ.
- ජාත්‍යන්තර ප්‍රමිතීන්වලට ගැලපෙන සේ අනතුරු ඇඟවීමේ විශ්ලේෂකයින් පුහුණු කරන ලදී.
- දත්ත හැසිරවීමට හා අනාවැකි ආදර්ශ ක්‍රියා කරවීමට අවශ්‍ය සුදුසු උපකරණවලින් අනතුරු ඇඟවීමේ මධ්‍යස්ථාන සමන්විත කරන ලදී.
- වදුලිබල ආධාරක, උපකරණ ප්‍රතිද්විත්වකරණ හා හඳිසි පිරිස් පද්ධති වැනි බිඳවැටුම් ආරක්ෂක පද්ධති නිසි පරිදි ස්ථානගත කර ඇත.
- කාර්යක්ෂම හා කාලිනව සහ නියමිත ආකෘතියෙන් භාවිතකරගේ අවශ්‍යතාවලට ගැලපෙන පරිදි අනතුරු ඇඟවීම් සිදු කර ප්‍රචාරය කරන ලදී.
- දත්තවල ගුණාත්මකභාවය හා අනතුරු ඇඟවීමේ කාර්යසාධනය ඇතුළුව ක්‍රියාත්මක ක්‍රියාවලින් අධීක්ෂණය කිරීමට හා ඇගයීමට සැලසුම් ක්‍රියාත්මක කරන ලදී.

ප්‍රචාරය කිරීම හා සන්නිවේදනය

ඉලක්කය : සිදුවීමට ඇති ස්වභාවික උවදුරු පිළිබඳව කල් තියා මිනිසුන් හා ජන සමාජ දැනුවත් කෙරෙන වගට සහතික වනු වස් සන්නිවේදන හා ප්‍රචාරක පද්ධති සංවර්ධනය කිරීම සහ ජාතික හා කලාපීය සම්බන්ධීකරණය හා තොරතුරු හුවමාරුව සඳහා අනුග්‍රහය දැක්වීම.

ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරීකයින්

ජාත්‍යන්තර, ජාතික හා දේශීය ආපදා කළමනාකරණ ආයතන, ජාතික කාලගුණ විද්‍යා හා ජල විද්‍යාත්මක සේවා, යුද හමුදා හා සිවිල් බලධාරීන්, මාධ්‍ය සංවිධාන(මුද්‍රිත, රූපවාහිනී, ගුවන් විදුලි සහ අන්තර්ජාලය ඇතුළු) සංවේදී අංශ සම්බන්ධ ව්‍යාපාර (උදා) : සංචාරක, වැඩිහිටි සුරැකුම් පහසුකම්, නාවුක යාත්‍රා), ප්‍රජා පාදක හා මුල් මට්ටමේ සංවිධාන, වැනි UN/ISDR, IFRC, UNDP, UNESCO, UNEP, WMO, OCHA. ජාත්‍යන්තර හා එක්සත් ජාතීන්ගේ ආයතන.

පිරික්සුම් ලැයිස්තුව

1. සංවිධානමය හා තීරණ ගැනීමේ ක්‍රියාදාමය ස්ථාපිත කරන ලදී

- රජයේ ප්‍රතිපත්තිය හෝ නීති සම්පාදනය තුළින් අනතුරු ඇඟවීමේ ප්‍රචාරක දාමය බලාත්මක කරන ලදී. (උදා) : රජය මගින් හදිසි කළමනාකරුවන්ට හා ජන සමාජවලට පණිවුඩය ලබා දීම ආදිය).
- අනතුරු ඇඟවීමේ පණිවුඩ ප්‍රචාරය කිරීමට හඳුනාගත් බලධාරීන්ට බලය පවරන ලදී (උදා). කාලගුණ පණිවුඩ ලබා දීමට කාලගුණ විද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුව හා සෞඛ්‍ය අනතුරු ඇඟවීම් ලබා දීමට සෞඛ්‍ය බලධාරීන්)
- නීති සම්පාදනයේ හෝ රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්තියේ දක්වා ඇති අනතුරු ඇඟවීමේ ප්‍රචාරණ ක්‍රියාවලියේදී එක් එක් ක්‍රියාකරුගේ කටයුතු, කාර්යභාරයන් සහ වගකීම් (උදා) : ජාතික කාලගුණ විද්‍යා, ජලවිද්‍යා සේවා, මාධ්‍ය, රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන).
- අසල්වැසි රටවලට අනතුරු ඇඟවීම් ලබාදීම ඇතුළු ප්‍රාදේශීය හෝ හරස් මායිම් අනතුරු ඇඟවීමේ මධ්‍යස්ථානවල කාර්යභාරය හා වගකීම නිර්වචනය කරන ලදී.
- උවදුරු පිළිබඳ අනතුරු ඇඟවීම් ඇත නිවාසවලට හා ජන සමාජවලට ලබා දීම හා පුළුල්ව ප්‍රචාරය කිරීම සඳහා ස්වේච්ඡා ජාලයක් ඇති කොට බලය ලබා දෙන ලදී.

2. වලදායී සන්නිවේදන පද්ධති හා උපකරණ සවිකරන ලදී

- තනි ජන කණ්ඩායම්වල අවශ්‍යතාවලට ගැලපෙන ලෙස සන්නිවේදන හා ප්‍රචාරය කිරීමේ පද්ධති සකස් කරන ලදී (උදා) : ප්‍රවේශය ඇති අයට ගුවන් විදුලිය හෝ රූපවාහිනිය, හා සයිරන් නළා හඬ, අනතුරු ඇඟවීමේ කේත හෝ ඇත ජන කණ්ඩායම් සඳහා බාවක පණිවුඩකරුවන්).
- දුර බැහැර ප්‍රදේශවල කාලයකට පමණක් වෙසෙන ජනතාවද ඇතුළු මුළු ජනගහනය වෙතම ප්‍රවේශය සහිත අනතුරු ඇඟවීමේ තාක්ෂණයක්
- සුදුසු උපකරණ හඳුනාගෙන සැපයීම පහසු කිරීම සඳහා ජාත්‍යන්තර සංවිධාන හෝ විශේෂඥයින්ගේ උපදෙස් ලබා ගන්නා ලදී.
- අනතුරු ඇඟවීම් ප්‍රචාරය කිරීම සඳහා විවිධ සන්නිවේදන මාධ්‍යයන් යොදා ගන්නා ලදී (උදා) : ජන මාධ්‍යය හා අවිධිමත් සන්නිවේදන).

- අවශ්‍ය අවස්ථාවන්හිදී පෞද්ගලික අංශයේ සම්පත් භාවිතා කිරීමට ගිවිසුම් ඇති කර ගන්නා ලදී (උදා) : ආධුනික ගුවන් විදුලි, ආරක්ෂිත නිවාස).
- සියළු උවදුරු සඳහා අනතුරු ඇඟවීම් ප්‍රචාරය කිරීමේ ඒකාකාර සන්නිවේදන පද්ධති යොදා ගන්නා ලදී.
- අනතුරු ඇඟවීම් ලැබී ඇති බවට තහවුරු කර ගැනීම් සඳහා ඉඩ සැලසෙන පරිදි සන්නිවේදන පද්ධති දෙයාකාර හා අන්තර් ක්‍රියාකාරී වේ.
- උපකරණ නඩත්තුව හා උත්ශ්‍රේණි වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කරන ලද අතර ප්‍රතිදීපන බලාත්මක කරන ඇති හෙයින් යම් කිසි බිඳ වැටීමක් සිදු වුවහොත් අතිරේක ආධාරක ක්‍රියාත්මකය.

3. අනතුරු ඇඟවීමේ පණිවුඩ හඳුනාගෙන අවබෝධ කර ගන්නා ලදී

- අවදානම බඳුන් වී සිටින්නන්ගේ සුවිශේෂී අවශ්‍යතාවලට ගැලපෙන සේ අනතුරු ඇඟවීමේ සෝදිසි සංඥා හා පණිවුඩ සකස් කරන ලදී (උදා) : විවිධ සංස්කෘතික, සමාජ, ස්ත්‍රී/පුරුෂ, භාෂා හා අධ්‍යාපනික පසුබිම් සඳහා).
- අවදානම බඳුන් වී සිටින්නන් පමණක් ඉලක්ක කර ගෙන ඇති බව තහවුරු කර ගැනීමට අනතුරු ඇඟවීමේ සෝදිසි සංඥා හා පණිවුඩ නියමිත භූගෝලීය ප්‍රදේශවල පිහිටුවා ඇත.
- ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමට අවශ්‍ය පුද්ගලයන්ගේ සාරධර්ම හා රැවි අරුචිකම් අවබෝධ කර ගැනීම පහසු කරන පණිවුඩ (උදා) : සත්ව ගොවිපලවල් හා සුරතලුන් ආරක්ෂා කර ගැනීම සඳහා උපදෙස්)
- අනතුරු ඇඟවීමේ සංඥා පැහැදිලිව හඳුනාගත හැකි බව හා කාලයක් මුළුල්ලේම එකාකාරව පැවතීම සහ අවශ්‍ය අවස්ථාවන්හිදී යළි යළිත් නාද කිරීම
- අනතුරේ ස්වභාවය හා එහි බලපෑම් පිළිබඳව අනතුරු ඇඟවීම් විශේෂ කොට සැලකේ.
- අනතුර අවසන් වූ පසු ජනතාවට ඒ බව දැනුම් දීම සඳහා වන යාන්ත්‍රණ නිසි පරිදි ක්‍රියාත්මකය.
- ලැබෙන පූර්ව අනතුරු ඇඟවීමේ පණිවුඩවලට ප්‍රවේශ වන්නේ හා ඒවා අර්ථකථනය කරන්නේ කෙසේද යන්න හා උගත් පාඩම් පණිවුඩ ආකාරයෙන් ප්‍රචාරය කිරීමේ ක්‍රියාවලිය සඳහා යොදා ගන්නේ කෙසේද යන්න පිළිබඳව වන අධ්‍යයන.

ප්‍රතිචාර දැක්වීමේ හැකියාව

ඉලක්කය : ස්වභාවික උවදුරු අවදානම්, ජනතා සහනාගීත්වය හා අනතුරු සඳහා වන සුදානම පිළිබඳව වන වැඩි අධ්‍යයනය ඔස්සේ ස්වභාවික උවදුරු සඳහා ජනතාවට ප්‍රතිචාර දැක්වීමේ හැකියාව ශක්තිමත් කිරීම.

ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකයින්

ජනතා පාදක හා මුල් අවස්ථා සංවිධාන; පාසල්; විශ්ව විද්‍යාල; නොවිධිමත් අධ්‍යාපන අංශ; මාධ්‍යය (මුද්‍රිත, ගුවන් විදුලි, රූපවාහිනී, අන්තර්ජාලය ආශ්‍රිත) ; අනතුරු පිළිබඳ විශේෂඥ දැනුම සහිත තාක්ෂණික ආයතන; ජාත්‍යන්තර; ජාතික හා කලාපීය ආපදා කළමනාකරණ ආයතන හා OCHA, UNDP, UNEP, FAO, UNESCO, UN/ISDR, IFRC, WMO වැනි ජාත්‍යන්තර හා එක්සත් ජාතීන්ගේ ආයතන.

පිරික්සුම් ලැයිස්තුව

1. සංවිධානමය හා තිරණ ගැනීමේ ක්‍රියාදාමය ස්ථාපිත කරන ලදී

- විශ්වාස කටයුතු මාර්ගවලින් අනතුරු ඇඟවීම් සකස් කොට අනතුරට පත් පිරිස් වෙත බෙදා හරින ලදී (උදා) : රජය, ආධ්‍යාත්මික නායකයන්, ගරු කටයුතු ජනතා සංවිධාන).
- ජනතාවගේ ප්‍රතිචාර පිළිබඳව අනාවැකි කිම සඳහා ස්වභාවික උවදුරු පිළිබඳ ජනතාවගේ සංජානනය හා අනතුරු ඇඟවීමේ සේවය විශ්ලේෂණය කරන ලදී.
- අනතුරු ඇඟවීම පිළිබඳ විශ්වාසය ගොඩනැගීම සඳහා වන ක්‍රමෝපායන් සංවර්ධනය කරන ලදී (උදා. අනාවැකි හා අනතුරු ඇඟවීම් අතර වෙනස හඳුනාගැනීම).
- අනතුරු ඇඟවීමේ පද්ධතිය පිළිබඳව වන විශ්වාසය පවත්වා ගැනීම සඳහා වැරදි අනතුරු ඇඟවීමේ නාද අවම කරන ලද අතර සන්නිවේදක වැඩිදියුණු කරන ලදී.

2. ආපදාවලට ඇති සුදානම්බව හා ප්‍රතිචාර සැලසුම් ස්ථාපිත කරන ලදී

- ආපදාවලට ඇති සුදානම් බව හා ප්‍රතිචාර සැලසුම් නීතියෙන් බලත්මක කරන ලදී.
- සංවේදී ප්‍රජාවගේ තනි අවශ්‍යතා ඉලක්ක කරගත් ආපදාවලට ඇති සුදානම හා ප්‍රතිචාර සැලසුම්.
- හදිසි සුදානම්භාවය හා ප්‍රතිචාර සැලසුම් සංවර්ධනය කිරීම සඳහා උවදුරු හා අනතුරට ලක් විය හැකි ස්ථානවල සිතියම්
- යාවත්කාලීන හදිසි සුදානම්භාවය හා ප්‍රතිචාර සැලසුම් සංවර්ධනය කර, ජනතාව වෙත ප්‍රචාරය කර පුහුණු කරන ලදී.
- කළින් ආපදා අවස්ථා හා ප්‍රතිචාර විශ්ලේෂණය කරන ලද අතර උගත් පාඩම් ආපදා කළමනාකරණ සැලසුම් සඳහා යොදා ගන්නා ලදී.
- නැවත නැවත සිදු වන උවදුරු අවස්ථා සඳහා සුදානම්භාවය පවත්වා ගැනීම සඳහා ක්‍රමෝපායන් ක්‍රියාත්මක කරන ලදී.
- පූර්ව අනතුරු ඇඟවීම් ප්‍රචාරය කිරීමේ ක්‍රියාවලි හා ප්‍රතිචාර වල කාර්යක්ෂමභාවය මැනීම සඳහා නිරන්තර පරීක්ෂණ හා සරම් පුහුණු පවත්වන ලදී.

3. ප්‍රජා ප්‍රතිචාර හැකියාවන් ඇගයීමට ලක් කොට ශක්තිමත් කරන ලදී

- පූර්ව අනතුරු ඇඟවීම් සඳහා ක්‍රියාශීලී ලෙස ප්‍රතිචාර දැක්වීම සඳහා ජනතාවගේ හැකියාව මැන බලන ලදී.
- කළින් ආපදා සඳහා වූ ප්‍රතිචාර විශ්ලේෂණය කොට උගත් පාඩම් අනාගත හැකියා සංවර්ධන ක්‍රමෝපායන් සඳහා යොදා ගන්නා ලදී.
- හැකියා ගොඩනැගීමට සහාය දීම සඳහා ජනතාව ඉලක්ක කර ගත් සංවිධාන යොදවා ගන්නා ලදී.
- ජනතා හා ස්වේච්ඡා අධ්‍යාපනික හා පුහුණු වැඩසටහන් සංවර්ධනය කර ක්‍රියාත්මක කරන ලදී.

4. මහජනතාව දැනුවත් කිරීම් හා අධ්‍යාපනය ඉහළ නංවන ලදී

- උවදුරු පිළිබඳ සරල තොරතුරු
- දුර්වල ස්ථාන, අවදානම් හා අවදානමට ලක්ව සිටින කණ්ඩායම්වලට හා තිරණ ගන්නන් වෙත ලබා දී ඇති ආපදා බලපෑම් අඩු කර ගන්නේ කෙසේද යන්න.
- අනතුරු ඇඟවීම් කෙසේ ප්‍රචාරය කෙරේද, කුමන මූලාශ්‍ර විශ්වාස කටයුතුද හා පූර්ව අනතුරු ඇඟවීමේ පණිවුඩයක් ලැබුණු පසු විවිධ ආකාරයේ උවදුරුවලට ප්‍රතිචාර දැක්වන්නේ කෙසේද යන්න පිළිබඳව ජනතාව දැනුවත් කරන ලදී.
- ක්ෂණිකව ප්‍රතිචාර දැක්වීමට සරළ ජල-කාලගුණ විද්‍යාත්මක හා භූ භෞතික උවදුරු සංඥාවල හඳුනා ගත යුතු ආකාරය පිළිබඳව ජනතාව පුහුණු කරන ලදී.
- ප්‍රාථමික අධ්‍යාපනයේ සිට විශ්ව විද්‍යාල අධ්‍යාපනය දක්වා පාසල් විෂය මාලාව තුළ අඛණ්ඩ මහජනතාව දැනුවත් කිරීමේ හා අධ්‍යාපන වැඩසටහන්.
- ජනතා දැනුවත් කිරීම් වැඩි දියුණු කිරීමට බහු මාධ්‍ය හා ජනතාව හෝ විකල්ප මාධ්‍යයන් භාවිත කරන ලදී.
- එක් එක් ඉලක්ක පුද්ගලයාගේ (උදා) : ළමුන්, හදිසි කළමනාකරුවන්, මාධ්‍යය) නිශ්චිත අවශ්‍යතාවලට ගැලපෙන පරිද්දෙන් මහජනතාව දැනුවත් කිරීමේ හා අධ්‍යාපන වැඩසටහන් සකස් කරන ලදී.
- අඩු වයසෙන් වසරකට වරක් වත් මහජනතාව දැනුවත් කිරීමේ ක්‍රමෝපායන් ඇගයීමට ලක් කර අවශ්‍ය අවස්ථාවන්හිදී යාවත් කාල කිරීම් සිදු කරන ලදී.

ඉලක්කය : ඵලදායී පුර්ව අනතුරු ඇඟවීමේ පද්ධති ක්‍රියාත්මක කිරීම හා පවත්වා ගැනීමට සහාය දෙන ආයතනික, ව්‍යවස්ථාදායක හා ප්‍රතිපත්ති රාමුවක් සංවර්ධනය කිරීම.

ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරීකයින්

දේශපාලන නායකයින්; ප්‍රතිපත්ති සම්පාදකයින් (උදා : පරිසර, සංවර්ධන හා සැලසුම් දෙපාර්තමේන්තු) ; ජාත්‍යන්තර, ජාතික හා දේශීය ආපදා කළමනාකරණ ආයතන; කාලගුණ විද්‍යා හා ජල විද්‍යා සංවිධාන; පර්යේෂකයන් හා උගතුන්; රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන හා UNDP, UNEP, FAO, UNESCO, UN/ISDR, WMO වැනි ජාත්‍යන්තර හා එක්සත් ජාතීන්ගේ ආයතන හා ලෝක බැංකුව හා කලාපීය සංවර්ධන බැංකුව, රතු කුරුස සංවිධානය.

පිරික්සුම් ලැයිස්තුව

1. දීර්ඝකාලීන දේශීය ප්‍රමුඛතාවයක් ලෙස පුර්ව අනතුරු ඇඟවීම සිදු කරන ලදී

- කළින් අනතුරුවල වැය-ප්‍රතිලාභි විශ්ලේෂණ වැනි ප්‍රායෝගික ක්‍රම යොදා ගෙන ජ්‍යෙෂ්ඨ රාජ්‍ය හා දේශපාලන නායකයින් වෙත පුර්ව අනතුරු ඇඟවීමේ ආර්ථික ප්‍රතිලාභ පිළිබඳ කරුණු දක්වන ලදී.
- සාර්වක පුර්ව අනතුරු ඇඟවීමේ පද්ධතිවල ආදර්ශ හා සිද්ධි අධ්‍යයන ජ්‍යෙෂ්ඨ රාජ්‍ය හා දේශපාලන නායකයින් වෙත ප්‍රචාරය කරන ලදී.
- පුර්ව අනතුරු ඇඟවීම සඳහා පක්ෂව කරුණු දැක්වීමට හා එහි ප්‍රතිලාභ වැඩි කිරීමට පුර්ව අනතුරු ඇඟවීමේ පුද්ගල ආදර්ශ නොහොත් "විරයන්" යොදා ගන්නා ලදී.
- පුර්ව අනතුරු ඇඟවීමේ පද්ධතියක් අවශ්‍ය වන ප්‍රමුඛතාව දිය යුතු ස්වභාවික උවදුරු අවදානම් හඳුනා ගන්නා ලද අතර බහුවිධ අනතුරු රාමුවක් තුළ ක්‍රියාත්මක විධිවිධාන ස්ථාපිත කරන ලදී.
- ජාතික ආර්ථික සැලසුම් සමඟ පුර්ව අනතුරු ඇඟවීම ඒකාබද්ධ කරන ලදී.

2. පුර්ව අනතුරු ඇඟවීමට සහයෝගය දැක්වීමට නෛතික හා ප්‍රතිපත්ති රාමු ස්ථාපිත කරන ලදී.

- පුර්ව අනතුරු ඇඟවීමේ පද්ධති ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා ආයතනික හා නෛතික පදනමක් සැපයීමට ජාතික නීති සම්පාදන හෝ ප්‍රතිපත්ති සංවර්ධනය කරන ලදී.
- පුර්ව අනතුරු ඇඟවීමේ නියුතු සියළු සංවිධාන සඳහා (රාජ්‍ය හා රාජ්‍ය නොවන) පැහැදිලි කාර්යභාර හා වගකීම් අර්ථ දක්වන ලදී.
- පුර්ව අනතුරු ඇඟවීමේ සම්බන්ධීකරණය කිරීමේ සමස්ත වගකීම හා අධිකාරිය එක් ජාතික ආයතනයකට පවරන ලදී.
- ජාතික තීරණ ගන්නා ලෙස එක් දේශපාලන නායකයකු හෝ ජ්‍යෙෂ්ඨ රාජ්‍ය නායකයෙකු වෙත නීත්‍යානුකූලව නිල බලය ලබා දෙන ලදී.
- ආපදා කළමනාකරණය විමධ්‍යගත කිරීමට හා ජනතා සහභාගිත්වය දිරිගැන්වීමට ප්‍රතිපත්ති සංවර්ධනය කරන ලදී.

- ජාතික හෝ කලාපීය මට්ටමේ පුළුල් පරිපාලන හා සම්පත් හැකියාවන් තුළ පුර්ව අනතුරු ඇඟවීමේ පද්ධති පිළිබඳ දේශීය වශයෙන් තීරණ ගැනීමේ හා ඒවා ක්‍රියාත්මක කිරීම සිදු කරන ලදී.
- හැකි අවස්ථාවන්හිදී පුර්ව අනතුරු ඇඟවීමේ පද්ධති ඒකාබද්ධ කර ඇති බවට තහවුරු කර ගැනීම සඳහා ප්‍රාදේශීය හා හරස් - මායිම් ගිවිසුම් ස්ථාපිත කරන ලදී.
- පුර්ව අනතුරු ඇඟවීමේ නියුතු සියළු සංවිධාන අතර සම්බන්ධතා හා හවුල්කාරිත්වය ආයතනගත කරන ලද අතර සම්බන්ධීකරණ යාන්ත්‍රණයට බලය ලබා දෙන ලදී.
- යාන්ත්‍රණ විධි නියෝග මත ස්ථාපනය කරන ලදී.
- පුර්ව අනතුරු ඇඟවීම ආපදා අවම කිරීමේ හා සංවර්ධන ප්‍රතිපත්ති සමඟ ඒකාබද්ධ කරන ලදී.
- ප්‍රතිපත්ති හා නීති සම්පාදනවලට සහාය දැක්වීම සඳහා අධීක්ෂණ හා බලාත්මක පාලනය නිසි පරිදි ක්‍රියාත්මක වේ.

3. ආයතනික හැකියා ඇගයීමට ලක් කොට ඒවා ප්‍රවර්ධනය කරන ලදී

- මේ හා සම්බන්ධ සියළු සංවිධානවල හා ආයතනවල හැකියාවන් ඇගයීමට ලක් කර හැකියා සංවර්ධන සැලසුම් හා පුහුණු වැඩසටහන් සංවර්ධනය කර ඒවා සඳහා සම්පත් ලබා දෙන ලදී.
- ධාරිතා සංවර්ධනයට දායක වීම සඳහා රාජ්‍ය නොවන අංශ යොදවා ඒවා දිරිමත් කිරීම.

4. මූල්‍ය සම්පත් අත්පත් කර ගන්නා ලදී

- පුර්ව අනතුරු ඇඟවීමේ සඳහා සහ ආපදා සඳහා වන සුදානම සඳහා වන රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපාදන යාන්ත්‍රණයක් සංවර්ධනය කර ආයතනගත කරන ලදී.
- ජාත්‍යන්තර හෝ කලාපීය මට්ටමේ මූල්‍ය ප්‍රතිපාදන වෙත ප්‍රවේශය ගවේෂණය කරන ලදී.
- පුර්ව අනතුරු ඇඟවීමේ පද්ධතියක් සංවර්ධනය කිරීමට සහාය දීම සඳහා රාජ්‍ය/පෞද්ගලික හවුල්කාරිත්වය භාවිත කරන ලදී.

කෙටි යෙදුම් ලැයිස්තුව

EWC III	පූර්ව අනතුරු ඇඟවීම් පිළිබඳ තත්වන ලෝක සමුළුව
FAO	ආහාර හා කෘෂිකර්ම සංවිධානය
IFRC	ජාත්‍යන්තර රතු කුරුස සංවිධානය
ITU	ජාත්‍යන්තර විදුලි සංදේශ සමිතිය
NGO	රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන
OCHA	එක්සත් ජාතීන්ගේ මහ ලේකම් කාර්යාලයේ මානව කටයුතු සම්බන්ධීකරණ කාර්යාලය
UN	එක්සත් ජාතීන්
UNDP	එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවර්ධන වැඩසටහන
UNEP	එක්සත් ජාතීන්ගේ පරිසර වැඩසටහන
UNESCO	එක්සත් ජාතීන්ගේ අධ්‍යාපනික, විද්‍යාත්මක සහ සංස්කෘතික සංවිධානය
UN/ISDR	එක්සත් ජාතීන්ගේ ආපදා අඩු කිරීමේ ජාත්‍යන්තර ක්‍රමෝපාය
UNOSAT	මානව ප්‍රජාවට වන්දිකා රූප සහ භූ විද්‍යාත්මක තොරතුරු පද්ධති සේවා වෙත ප්‍රවේශය සැපයීම සඳහා වූ එක්සත් ජාතීන්ගේ මූලික වැඩසටහන
UNU-EHS	එක්සත් ජාතීන්ගේ විශ්ව විද්‍යාලයෙහි පරිසරය සහ මානව ආරක්ෂාව සඳහා වූ ආයතනය
PPEW	පූර්ව අනතුරු ඇඟවීමේ වේදිකාව
WMO	ලෝක කාලගුණ විද්‍යා සංවිධානය

සම්බන්ධීකරණ තොරතුරු

ඕනර්ෂියාසා පුර්ව අනතුරු ඇඟවීමේ දි
ප්‍රවර්ධනය සඳහා වේදිකාව (PPEW)
Hermann-Ehlers-Strasse 10
D - 53113 Bonn
Germany
isdr-ppew@un.org
www.unisdr-earlywarning.org

ආපදා අඩු කිරීමේ ජාත්‍යන්තර ක්‍රමෝපාය සඳහා වූ එක්සත්
ජාතීන්ගේ අන්තර්-නියෝජිත ලේකම් කාර්යාලය (UN/ISDR)
Palais des Nations
CH - 1211 Geneva 10
Switzerland
isdr@un.org
www.unisdr.org

භෞමික ලේඛනය, ජර්මනියේ, බොන්
නගරයෙහි, 2006 මාර්තු 27 සිට 29
දක්වා, එක්සත් ජාතීන්ගේ අනුග්‍රහය
යටතේ, ජර්මන් රජයේ සහකාරයෙන්
පැවැත්වූ පුර්ණ අනතුරු ඇඟවීම
පිළිබඳ ජාත්‍යන්තර සමුළුවෙහි (EWC
III) ප්‍රතිඵලයකි.